

הסדרת משק הפסולת ביישובי האוכלוסייה הערבית, הדרוזית והבדואית

הצעה להחלטה

מחליטים:

1. לאור מצבן הייחודי של 30 רשויות, המנויות בנספח ב' הרצ"ב (להלן: "הרשויות הנבחרות"), להכריז עליהן כעל רשויות בעלות עדיפות לאומית לעניין החלטה זו, ולפעול למען העצמתן וצמצום הפערים המתוארים בגוף ההחלטה.
2. לאשר לרשויות הנבחרות סיוע רב-שנתי לשנים 2014 - 2017 (להלן: "תקופת הסיוע") לשם גיבושה ויישומה של תכנית להקמה והפעלה של מערך סביבתי לטיפול בפסולת במגזר המיעוטים (להלן: "התכנית או תכנית הסיוע"). התכנית תכלול פעולות משולבות בתחומים הבאים:
 - (א) תכנון – סיוע לרשות לשם הכנת תכניות מפורטות לטיפול בפסולת, הגדרת הצרכים של כל רשות על-פי מאפייניה הייחודיים, הצגת פתרון מתאים לכל אחד מזרמי הפסולת ברשות, קביעת אמצעים ותשתיות לטיפול בפסולת המיוצרת ברשות, איתור שטחים להקמת תשתיות נדרשות על-פי הצורך והגדרת מתווה רב-שנתי ליישום.
 - (ב) תשתיות מחזור – סיוע להקמת תשתיות אזוריות ומקומיות למחזור פסולת.
 - (ג) שיקום ופינוי מפגעי פסולת קיימים – סיוע לשם הסרת מפגעים ושיקום השטחים לטובת שטחים ציבוריים פתוחים לכלל הציבור על-פי היעוד בתכניות המתאר היישוביות.
 - (ד) חינוך – סיוע לשם הטמעת ערכי הקיימות וחשיבות המחזור במוסדות הלימוד הפורמאליים והבלתי פורמליים, הפעלת מערך הסברה וביצוע פעילויות בקהילה, בדגש על מחזור פסולת.
 - (ה) אכיפה ופיקוח – סיוע לשם נקיטת פעולות אכיפה מוגברות לטיפול במפגעי פסולת, ובכלל זה הקמת איגוד ערים חדש ועיבוי איגודי הערים אשר הרשויות המקומיות המנויות להחלטה זו נמצאות בתחומן.
- יובהר כי הקצאת הכספים תיעשה עד תום שנת 2017 בהתאם להוראת סעיף 11(ג)(ב)(2)(א) לחוק שמירת הניקיון, תשמ"ד – 1984.
3. לקבוע כי התוכנית תתמקד ברשויות המקומיות הנבחרות המנויות בנספח ב' להחלטה זו, העומדות בקריטריונים המצטברים המפורטים בנספח ב'. סכומי התמיכה שיינתנו לכל אחת מהרשויות הנבחרות, מפורטים בטבלה בנספח ג' להחלטה זו.
4. להטיל על המשרד להגנת הסביבה את האחריות לתיאום, ניהול וביצוע יישום ההחלטה, בכפוף לקבלת תקציבים בהתאם להחלטת ממשלה זו.

5. להטיל על השר להגנת הסביבה, לדווח לממשלה מידי חצי שנה, על התקדמות יישומה של החלטה זו.

6. להטיל על השר להגנת הסביבה, למנות בתוך 30 יום ממועד קבלת החלטה זו, ועדה מקצועית בין משרדית (להלן: "הוועדה המקצועית") בראשות מנכ"ל המשרד להגנת הסביבה ובהשתתפות נציגים בכירים של המשרדים והגופים הרלוונטיים כפי שיפורט להלן: משרד הפנים, משרד ראש הממשלה, אגף התקציבים במשרד האוצר, נציגי הרשויות המקומיות הנבחרות של מגזר המיעוטים. חברי הוועדה המקצועית ימונו על-ידי מנכ"לי המשרדים ומנהלי הגופים החברים תוך 30 יום ממועד קבלת החלטה זו.

7. תפקידי הוועדה -

א) ליווי יישום תוכנית הסיוע, ובכלל זה קבלת דיווחים לגבי התקדמות יישום התכנית שתוגש על-ידי כל רשות, אבני דרך, בקרת התקדמות על-פי מדיניות המשרד, מתן סיוע מקצועי לרשויות הנבחרות בצמתי החלטה חשובים ביישומה וכיו"ב.

ב) החלטה בדבר המשך הסיוע לרשויות, לרבות הסמכות לצמצם או להפסיק את הסיוע, או להתנות את המשכו בתנאים מסויימים, וזאת לאחר בחינת אופן התקדמות התכנית בכל אחת מהרשויות הנבחרות, בהתאם לדיווחים התקופתיים שיתקבלו בוועדה, ולאחר בחינת תוצאות ההתקדמות כאמור, וכן ביצוע הסטות ושינויים נדרשים בתוך מסגרת התקציב של התוכנית, בהתאם להוראות כל דין.

ג) תוכנית המשך לרשויות שיהיו חברות באיגוד הערים החדש בהתאם לסעיף 10 להחלטה זו וכן לרשויות הנבחרות שיצטרפו לאיגוד ערים קיימים, בהתאם לסעיף 11 ו 12 להחלטה זו - ככל שיוחלט על הקמת איגוד ערים לאיכות הסביבה וככל שיוחלט על צירוף רשויות מקומיות לאיגודי ערים קיימים לאיכות הסביבה, ייבחן המשרד להגנת הסביבה בתיאום עם משרד הפנים, את הצורך בסיוע נוסף לרשויות הללו, בדרך של תשלום המכסות שהוטלו על הרשויות למימון תקציבו של איגוד הערים. תוצאות הבחינה יובאו לאישור הוועדה המקצועית. המימון הנוסף, ככל שיוחלט עליו, יינתן ממקורות המשרד להגנת הסביבה.

ד) תוכנית המשך לרשויות נוספות במגזר המיעוטים - הוועדה המקצועית תבחן עד לחודש יולי שנת 2015 את אופן יישומה של תוכנית המשך ביתר יישובי מגזר המיעוטים וזאת לאחר בחינת הצלחת יישומה ברשויות הנבחרות בהתאם להחלטה זו, וכן לאור בחינת קיומם של מקורות תקציביים. תוכנית המשך, ככל שתידרש, תגובש על-ידי המשרד להגנת הסביבה עד לסוף חודש דצמבר שנת 2015. רשימת הרשויות המקומיות המיועדות לתכנית ההמשך, תגובש על ידי המשרד להגנת הסביבה, בתיאום עם משרד הפנים.

8. לקבוע כי תקציב שיועמד לטובת סיוע לרשויות הנבחרות לשם גיבושה ויישומה של תכנית הסיוע יעמוד על סך כולל של כ- 101 מליון ₪ מתקציבי קרן הניקיון של המשרד להגנת הסביבה. התקציב יהיה נתון בתקנות תקציביות נפרדות לפי העניין.

9. יובהר כי תקציב הסיוע לשם יישומה של התוכנית, אינו מהווה חלופה לכל תקציב מאושר אחר שהוקצה על-ידי משרדי הממשלה לטובת כלל אוכלוסיית המיעוטים בבסיס התקציב לשנים 2009-2012. החלק התקציבי של התוכנית המורכב מתקציב תוספתי, יתקצב כאמור בתוכנית תקציבית נפרדת וישמש לטובת יישומה של התוכנית בלבד.
10. שר הפנים יבחן הקמת ועדת חקירה לפי סעיף 2(ב) לחוק איגודי ערים, תשט"ו-1955 בדבר הקמת איגוד ערים לשם פיקוח ואכיפת הדינים הסביבתיים, שיכלול את הרשויות הנבחרות הבאות: מועצה אזורית יזרעאל, עפולה, נצרת, נצרת עילית, מגדל העמק, יפיע, דבוריה, אכסל, ריינה, כפר כנא, משהד, עילוט, עין מאהל, מועצה אזורית בוסתן אל מארג, שיבלי, בתוך 30 יום. שר הפנים יעדכן בנושא את הממשלה בתוך 150 יום.
11. שר הפנים יבחן צירוף הרשויות הנבחרות מגידל כרום, בענה ודיר אל אסד, לאיגוד ערים גליל מערבי, בהתאם לסעיף 16א לחוק איגודי ערים, תשט"ו-1955.
12. שר הפנים יבחן צירוף הרשויות הנבחרות כפר קרע, ערעה, באקה אל גרבייה, מעלה-עירון, בסמ"ה לאיגוד ערים משולש צפוני, בהתאם לסעיף 16א לחוק איגודי ערים, תשט"ו-1955.
13. להטיל על המשרד להגנת הסביבה להכין מדדי תוצאה עבור בחינת יישום התוכנית אשר יוצגו בפני הוועדה המקצועית, לא יאוחר מיום 1 ליוני 2014.
14. להטיל על המשרד להגנת הסביבה, בשיתוף הרשות לפיתוח כלכלי של המגזר הערבי, הדרוזי והצ'רקסי במשרד ראש הממשלה, לגבש תוכנית מעקב ובקרה לביצוע התוכניות, לא יאוחר מיום 1 ליוני 2014.
15. להטיל על המשרד להגנת הסביבה לבצע מעקב אחר תפוקות ויעדי התוכניות. תוצאות המעקב יוגשו לוועדה המקצועית.

עדיפות לאומית

החלטה זו מוגשת מכוח פרק כ"ו: אזורי עדיפות לאומית, לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009 (להלן – "החוק"), וזאת מהטעמים הקבועים בסעיף 151(ב)(2) – חוסן הכלכלי והחברתי של הרשויות ורמת השירותים שבהן, ובסעיף 151(ב)(5) לחוק – הצורך בצמצום פערים בין הרשויות הנבחרות לרשויות אחרות ובין אוכלוסיות הרשויות הנבחרות לבין אוכלוסיות רשויות אחרות, כמפורט להלן.

הכרזה על הרשויות הנבחרות כרשויות בעלות עדיפות לאומית נדרשת לאור כשל מתמשך בניהול משק הפסולת במגזר המיעוטים, שייצר וממשיך לייצר מפגעים סביבתיים. מניתוח סוגיית הפסולת עולה כי ההתנהלות הכושלת לאורך שנים בניהול משק הפסולת במגזר המיעוטים היא בעיה אשר לא תיפתר ללא התערבות ממשלתית משמעותית.

הפערים בתחום זה בין יישובי מגזר המיעוטים ליתר יישובי המדינה הם משמעותיים, ובאים לידי ביטוי באיסוף לא מוסדר של פסולת ביתית, פסולת בניין ופסולת מסחרית במקטע הפנים עירוני, שריפת פסולת ולזליגה של פסולת לאתרים פיראטיים ולשטחים הפתוחים.

הרשויות הנבחרות הן רשויות המדורגות בארבעת האשכולות התחתונים (1-4) בהתאם לדירוג הסוציו אקונומי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. ס' 11ג לחוק שמירת הנקיון, תשמ"ד-1984, כפי שתוקן ביולי 2013, קובע כי עד ל-35% מכספי היטל ההטמנה יוכלו לשמש, על פי החלטת הנהלת הקרן, באופן ייעודי לטיפול במפגעי פסולת והקמת תשתיות לטיפול בפסולת ברשויות מקומיות המשויות לאשכולות 1 עד 4...". התכנית המפורטת להלן נכנסת לגדר האמור בסעיף, ולכן תמומן על-ידי כספי היטל ההטמנה שהתקבלו בקרן (במסגרת 35 האחוזים המותרים על פי הסעיף). יובהר כי הסיוע אינו לטיפול השוטף בפסולת ברשויות, אלא לטיפול במפגעי פסולת, הקמת תשתיות, חינוך ואכיפה.

מעבר לאמור בחירת הרשויות מקרב הרשויות במגזר המיעוטים המדורגות באשכולות 1-4 כאמור, מבוססת על שיקולים מקצועיים רלוונטיים כמפורט בנספח ב' להחלטה.

בפרט, רמת שירותי פינוי הפסולת ברשויות הללו היא הנמוכה ביותר הקיימת בישראל, ובחלקן לא קיים כלל מערך איסוף ופינוי פסולת. גם ברשויות בהן כן קיים מערך פינוי פסולת, האכיפה בכל הנוגע לטיפול בפסולת לוקה בחסר, ובחלק מהרשויות לא מתבצעת כיום כל אכיפה.

המפגעים הנוצרים בשל רמת השירותים הירודה הינם רבים, ובחלקם בלתי הפיכים. הכשל בטיפול בפסולת מוביל לזיהומי קרקע, מים ואוויר. שריפות המתבצעות בתחומי הרשויות (באופן לא חוקי), על-מנת להתמודד עם כמויות הפסולת המצטברות, מובילות, מעבר לזיהום האוויר, גם למפגעי ריח קשים. מובן, כי הפסולת שלא נאספת ומטופלת, מהווה גם מפגע תברואתי מידי משמעותי, לתושבי הרשויות, והאיזור בכלל.

צורכי התברואה המידיים של תושבי הרשויות, כמו גם צמצום הפערים בין הרשויות הללו ליתר הרשויות, בכל הנוגע לתחום הטיפול בפסולת, מחייבים את התערבות הממשלה, שתאפשר בעקבות הכרזת הרשויות הנבחרות כבעלות עדיפות לאומית. חוסן הכלכלי הירוד של הרשויות הללו אינו מאפשר את התמודדותן העצמאית של הרשויות עם נושא הטיפול בפסולת, ולכן מהווה שיקול נוסף התומך בהכרזה זו.

אי לכך מוצע בזאת להכריז על הרשויות האמורות כעל רשויות בעלות עדיפות לאומית ולקדם תוכנית רב שנתית בשיתוף משרדי ממשלה נוספים שתכליתה הסדרת הטיפול בזרמי הפסולת השונים (ביתית, מסחרית, בניין) במקטעי הטיפול השונים (אצירה, איסוף, מיון, מחזור וטיפול).

דברי הסבר

רקע כללי

המשרד להגנת הסביבה מממש מדיניות ברורה בתחום הפסולת שתכליתה צמצום מפגעים סביבתיים והפיכת הפסולת ממטרד למשאב. פועל יוצא של מדיניות זו הוא התגבשותו של שוק פסולת המתבסס על טכנולוגיות של מיחזור והשבה. על מנת ליצור את התנאים המיטיביים לקידום מהפכת המחזור בישראל מיישם המשרד להגנת הסביבה מגוון רחב של כלי מדיניות. ניתן לסווג את הצעדים לחמש קבוצות עיקריות: חקיקה, תמריצים כלכליים, הסרת חסמים סטטוטוריים ובירוקרטיים, אכיפה וחינוך והסברה. ברם, ניכר באופן ברור כי קיים פער ניכר בין רמת הטיפול בפסולת ברשויות מקומיות במגזרי המיעוטים לבין רשויות מקומיות יהודיות, פער זה בא לידי ביטוי באיסוף לא מוסדר של פסולת ביתית, פסולת בניין ופסולת מסחרית במקטע הפנים עירוני, שריפת פסולת ולזליגה של פסולת לאתרים פיראטיים ולשטחים הפתוחים. הבדלים אלו נובעים, בין היתר מהסיבות הבאות:

- **העדר תשתיות ומערך סדור לאיסוף כולל של כל מרכיבי הפסולת** – במרבית הישובים, מערך האיסוף העירוני הינו חלקי, הן ברמה הגיאוגרפית (אין איסוף מכל חלקי הישוב), והן ברמת מרכיבי הפסולת (כגון העדר פתרונות לפסולת מסחרית).
- **מגבלות תקציביות** – רובן של הרשויות במגזרי המיעוטים נתונות במשבר תקציבי. בחלקן פועל לזוי של חשבים או מינוי של מועצה קרואה. כל אלו מטילים מגבלות על רמת השירות הניתן על ידי הרשויות בתחום הטיפול בפסולת. הדבר גורם, בין היתר, להחלשת היכולת של הרשות לנהל את משק הפסולת בתחומה.
- **רמת מודעות ומעורבות נמוכה של הציבור** – רמת המעורבות של הציבור בנושא נמוכה, וחלקו מקבל כמצב נתון ובלתי ניתן לשינוי מציאות שבה ישנם מצבורי פסולת ושריפה של פסולת בתחומי הישובים.
- **תנאים פיזיים** – דפוסי הבנייה ההיסטורית במרבית הישובים במגזר המיעוטים מונעים, לעיתים קרובות, איסוף של זרמי הפסולת השונים. פגם זה בחוליית טיפול כה יסודית מוביל לכך שבחלקים נרחבים של ישובים רבים אין מערכת איסוף מוסדרת של פסולת ביתית ותעשייתית ולכן התושבים ובעלי העסקים אנשים נדרשים לשנע בעצמם את הפסולת לתחנת המעבר, אשר בתורה מתופעלת באופן לקוי.
- **פעילות לא חוקית** – בחלק מהישובים מתקיימת פעילות עבריינית של תחנות מעבר לא חוקיות לפסולת והשלכה עבריינית של פסולות מסוגים שונים לרשות הרבים. האכיפה הקיימת אינה תואמת את רמת העבריינות.
- **העדר יכולת לפעילות אכיפה** – היעדר היכולת לביצוע אכיפה אפקטיבית גורר היווצרות של מפגעים סביבתיים ובריאותיים חמורים אשר חורגים מתחומי הרשות.

כתוצאה ממצב קשה זה, סובלת האוכלוסייה בישובים אלו ובסביבתם ממפגעים קשים ביותר של שריפת פסולות, השלכה של פסולת בשטחים הפתוחים, מפגעים שמקורם בפעילות חקלאית בשטחי הישובים, זיהום קרקעות ומקורות מים, ומפגעים חזותיים קשים. חשוב לציין, כי באופן פרדוקסלי, דווקא אוכלוסייה חלשה זו מקבלת את רמת השירות הנמוכה

ביותר, וכתוצאה מכך נחשפת למפגעים סביבתיים ובריאותיים קשים ביותר. בנוסף, מצבורי הפסולת העצומים המצויים בנחלים, שטחים פתוחים ורחובות היישובים מהווים בית גידול למזיקים ויוצרים חסם משמעותי להתפתחות כלכלית בתחום התיירותי והתעשייתי, פגיעה משמעותית באיכות החיים של התושבים והנצחת תדמית של ישובים בהם תנאי המחיה והסביבה נמוכים. מעבר לנזק הכלכלי שיגרם לרשויות אלו יוחרף הקיטוב החברתי ותפגע התפתחותם הכלכלית.

ס' 11 לחוק שמירת הנקיון, תשמ"ד-1984, כפי שתוקן ביולי 2013, קובע כי עד ל-35% מכספי היטל ההטמנה יוכלו לשמש באופן ייעודי, על פי החלטת הנהלת הקרן, ל"טיפול במפגעי פסולת והקמת תשתיות לטיפול בפסולת ברשויות מקומיות המשויות לאשכולות 1 עד 4...". התכנית המפורטת בהחלטה נועדה לקדם בדיוק את אותן מטרות המנויות בסעיף זה. לאור זאת, הוחלט כי מימון התכנית יעשה על-ידי כספי היטל ההטמנה, שיתקבלו בקרן, כל עוד סכום זה לא יעלה על 35 האחוזים המותרים על פי הסעיף.

נתונים תומכי החלטה ומידע מחקרי

להלן פרטים ונתוני רקע אודות מגזרי המיעוטים:

טבלה מס' 1 – אוכלוסייה ופסולת בחתך דת והערכת ייצור פסולת

ס'ה"כ הערכת פסולת מיוצרת	הערכת ייצור פסולת בנייה טון**	הערכת ייצור פסולת עירונית טון/שנה*	אוכלוסייה	
1,435,392	461,376	974,016	1,602,000	ס'ה"כ

* 1.9 ק"ג לנפש ליום.

** 0.9 ק"ג לנפש ליום.

להלן פירוט אודות המעמד המוניציפאלי של הרשויות במגזר המיעוטים: 13 עיריות, 68 מועצות מקומיות, 3 מועצות אזוריות, ס'ה"כ 84 ישויות מוניציפאליות. מרבית הרשויות הערביות מדורגות באשכולות 1-4 במידרג הסוציאקונומי, שתי רשויות ערביות בלבד מדורגות גבוה יותר (גוש חלב באשכול 5, מעיליא באשכול 6). 52 רשויות מקומיות מצויות בתוכנית הבראה, ל- 16 רשויות מקומיות מונה יו"ר ועדה קרואה, ל- 11 רשויות מקומיות יש חשב מלווה ולרשות מקומית אחת יש נאמן.

טבלה מס' 2 – השתייכות רשויות ממגזרי המיעוטים לאיגודי ערים לאיכות סביבה ויח"ס

(לפי מחוז)

מחוז	איגוד ערים/יח"ס	רשויות חברות	סה"כ רשויות חברות באיגוד ערים	סה"כ רשויות ללא חברות באיגוד ערים
צפון	איגוד ערים בית נטופה	סכנין, עראבה, דיר חנא, כאוכב, עילבון, בועיינה נוג'ידאת	12 רשויות מקומיות	30 רשויות מקומיות
	איגוד ערים גליל מערבי	אבו סנאן, מזרעה, כפר יאסיף, ג'וליס, מעיליא, ינוח - ג'ת, ג'דידה-מכר		
	יח"ס הרי נצרת	דבורייה, אכסאל, ריינה, עין מאהל, כפר כנא, משהד, עילוט		
	יח"ס ביר אל מכסור	ביר אל – מכסור**		
	יח"ס פסגות הגליל	בית ג'אן, פקיעין, גוש חלב, כסרא-סמיע, חורפיש, פסוטה		
מרכז	יח"ס שער הגליל	תמרה, שפרעם, עאבלין, שעב, כבול, כפר מנדא		
	איגוד ערים משולש דרומי	כפר קאסם, ג'לג'וליה, כפר ברא, טירה, קלנסואה	5 רשויות מקומיות	
	יח"ס טייבה-זמר	טייבה, זמר	2 רשויות מקומיות	
חיפה	איגוד ערים משולש צפוני	אום אל פחם, כפר קרע*, ערערה*, באקה אל גרבייה*, מעלה - עירון*, בסמ"ה*	10 רשויות מקומיות.	
	איגוד ערים שרון-כרמל	ג'יסר א-זרקא, פרדיס, גת*		
	יח"ס הר כרמל	דלית אל כרמל, עוספיא	2 רשויות מקומיות	
דרום	יח"ס אבו בסמ"ה (סף פירוק)	מ.א אבו בסמ"ה	רשות	6 רשויות מקומיות
	יח"ס רהט (סף פירוק)	רהט	רשות	

* לא משלמים דמי חברות באיגוד.

** היחידה הינה יחידה לבדואים בצפון. בפועל ראשי הרשויות האחרים אינם משתפים פעולה. לאחרונה התחילה עבודה גם עם מוא"ז אלבטוף.

לאורך השנים סייע המשרד להגנת הסביבה בתמיכות כספיות לרשויות במגזרי המיעוטים. לדוגמא בשנת 2010 המשרד תמך ב- 15 רשויות מקומיות לכתובת תוכנית אב בהיקף כספי של כ-1 מלש"ח בעלות ממוצעת לרשות של 56,000 ₪, בשנת 2010 ב- 19 רשויות מקומיות לכתובת תוכנית מופרטת בהיקף כספי של כ-1.2 מלש"ח ₪ בעלות ממוצעת של כ-62,000 ₪, וב- 5 איגודי ערים לכתובת תוכנית מפורטת בהיקף כספי של כ-1 מלש"ח. מעבר לכך חשוב לציין כי בשנים האחרונות ניסה המשרד להתמודד עם הבעיות בתחום זה באמצעות קולות קוראים נקודתיים בסיוע בתחומי הטיפול במפגעים, הקמת תשתיות, חינוך והסברה. אולם סיוע זה שהיה מפורז ולטווח זמן קצר לא הניב את התוצאות הרצויות. כמסקנה מפעילות זו התוכנית המוצעת הינה רב שנתית וכוללת טיפול משולב ומשלים של כלי מדיניות במסגרת תכנית פעולה כוללת.

אי לכך בוצעו מספר פעולות:

- ניתוח פעולות קודמות של המשרד בכלל זה אופן התמיכה הכספית וביצוע אכיפה.
 - הפעלת תוכנית פיילוט באזור המשולש הדרומי.
 - סקירת החלטות ממשלה קודמות בתחום מגזרי המיעוטים.
 - סיורים ברחבי הארץ.
 - סדרת דיונים פנימיים, עיצוב מדיניות וגיוש תוכנית רב שנתית להתמודדות עם הסוגיה.
 - בירור ותיאום מול משרדי ממשלה רלוונטיים, רשויות מקומיות ומוסדות ממשלתיים נוספים.
- המשרד להגנת הסביבה מזהה כמה מגמות עיקריות, אשר מחייבות התערבות ממשלתית מידית ומשמעותית:
1. קושי משמעותי ביכולת של הרשויות המקומיות במגזרי המיעוטים להשתלב במהלכים שמוביל המשרד להגנת הסביבה לקדם המחזור בשוק הפסולת הביתית ופסולת הבניין.
 2. רמת שירות עירונית נמוכה מתחת לנדרש באיסוף וטיפול בזרמי הפסולת הביתית והבניין.
 3. הסיוע שהגיש המשרד להגנת הסביבה במימון הקמת תשתיות לטיפול בפסולת לאורך שנים כפי שיפורט בהמשך, לא הביא עם תום ההתערבות הממשלתית, לשיפור המצב הקיים אלא קיבע דפוסי תלות וציפייה לסיוע ממשלתי.
 4. פעולות האכיפה שביצע המשרד הן בעלות אפקטיביות נמוכה משני טעמים: אי יכולתן הכלכלית והביצועית של הרשויות לעמוד בדרישות החוק. בנוסף בתי המשפט מתקשים להשית עונשים על רשויות חדלות פירעון וכן להרשיע נושאי משרה בתאגידים אלו. בתגובה להליכי האכיפה, מרחיבות חלק מהרשויות המקומיות את הטיפול בפסולת ועל חשבונן ולא משיתות את העלויות על יצרני הפסולת, מה שמחמיר את מצבן הכלכלי ומביא להידרדרות כלכלית נוספת בהמשך.
- המשך המצב הקיים משמעו, זיהום וודאי של מקורות מים, קרקע ואוויר (בשל השריפות התכופות), בזבז של משאבים וחומרי גלם שאינם מועברים למחזור, פגיעה באיכות חייהם ובריאותם של התושבים, והישובים הסמוכים, והנצחת מצבם על כל המשמעותיות החברתיות והכלכליות הנובעות מכך.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

כמפורט לעיל, בשל כשל מתמשך בניהול משק הפסולת במגזר המיעוטים, המייצר מפגעים סביבתיים הוחלט על ידי המשרד להגנת הסביבה לקדם הצעת מחליטים בנושא. מניתוח סוגיה זו עולה כי ההתנהלות הכושלת לאורך שנים בניהול משק הפסולת ברשויות אלו היא בעיה אשר לא תיפתר ללא התערבות ממשלתית משמעותית. אי לכך מוצע בזאת לקדם תוכנית רב שנתית בשיתוף משרדי ממשלה נוספים שתכליתה הסדרת הטיפול בזרמי הפסולת השונים (ביתית, מסחרית, בניין) במקטעי הטיפול השונים (אצירה, איסוף, מיון, מחזור וטיפול). על מנת לעשות כן, יש לגבש ולהוציא לפעול תוכנית רב שנתית אשר תכלול הפעלת מגוון כלי מדיניות ע"פ הסיווג הבא:

- **מנהלתי** – יצירת המנגנונים המנהלתיים הנדרשים (ברמה הלאומית והמחוזית) לניהול, קידום ופיקוח על ביצוע הפרויקט.
- **תכנוני** – גיבוש תוכניות מקצועיות וסטטוטוריות לקביעת הצרכים (ברמת הרשות וברמה האזורית), הגדרת התשתיות הנדרשות, אופן מיקומם במרחב וביצוע בפועל ברמה רב שנתית.
- **כלים כלכליים** – סיוע כספי לשם הקמת תשתיות ופינוי של מפגעים קיימים.
- **הסברתי/חינוכי** – קידום המודעות של התושבים, הן באמצעות פעילויות חינוכיות במוסדות פורמאליים ולא פורמאליים והן באמצעות הסברה ופרסום.
- **אכיפה** – תקצוב הקמה ועיבוי של איגודי ערים לאיכות סביבה אשר יפעילו בעיקר סמכויות אכיפה במקומות בהם הרשות מתקשה לפעול. צפוי כי בשנים הראשונות לפעילותו יפעל האיגוד במתכונת שלדית (פרויקטור, מנהל, מזכירה ומפקחים) ולאחר מכן תגדל מצבת כוח האדם באיגוד בהתאם להכנסות האיגוד. אפקטיביות מנגנוני האכיפה הינה גורם קריטי בהשגת יעדי החלטה זו מהניסיון המצטבר עולה באופן מובהק הצורך לבסס אכיפה של אנשי מקצוע אשר זוכים לשכר הולם, על מנת לחזק את היכולת להתמודד עם עבריינים הפעילים בתחום. זאת ועוד פעילות האכיפה צריכה לשלב בין פעילות אזורית (רציפה) ופעילות ארצית (לפי צורך וכתגבור למבצעים ממוקדים).

ביצוע תוכנית רב שנתית זו, בפריסה המרחבית המתאימה, יבסס דפוסי פעולה ראויים במשק הפסולת במקטעי הטיפול השונים. הרשויות אשר נכללות בפרויקט יהיו עוגן הכרחי להמשך הפעילות בשאר הרשויות בגזרי המיעוטים.

תקציב

☒ להחלטה יש עלות תקציבית ישירה: 101 מלש"ח על פי הפריסה הרב שנתית המפורטת בנספח ג'

המקורות התקציביים הינן כדלהלן:

○ 101 מלש"ח – המשרד להגנת הסביבה (תקציבי קרן הניקיון)

השפעת ההצעה על מצבת כח אדם

אין.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

התקבלו הערות ממשרד ראש הממשלה, משרד הפנים וממשרד המשפטים וההצעה תוקנה בהתאם.
כמו כן, ההצעה מקובלת על אגף התקציבים במשרד האוצר.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

ממשלת ישראל מודעת לפערים הקיימים בין האוכלוסייה במגזר היהודי ובין האוכלוסייה במגזרי המיעוטים ובשנתיים האחרונות קידמה החלטות בנושא אוכלוסיות חלשות במגזר המיעוטים אולם ללא התייחסות לסוגיות סביבתיות מרכזיות ובפרט לטיפול מושכל במשק הפסולת ביישובים:

- תוכנית חומש לפיתוח כלכלי של יישובים במגזר המיעוטים – החלטת ממשלה 1539 מיום 21.3.2010.
- תכנית רב שנתית לפיתוח והעצמת היישובים הדרוזים והצ'רקסים בישראל בשנים 2011 עד 2014 – החלטת ממשלה 2861 מיום 13.02.2011.
- תוכנית רב שנתית לפיתוח והעצמת היישובים הבדואים בצפון לשנת 2011 עד 2015 – החלטת ממשלה 3211 מיום 15.5.2011
- אימוץ המלצות הצוות הבינמשרדי לעדכון התוכנית הלאומית לפיתוח הנגב החלטת ממשלה 546 מיום 14.7.2013

התוכניות כולן מחזקות את היישובים בפן הכלכלי (אזורי תעשיה, מגורים, תעסוקה) והתיירות. בכל התוכניות הללו הערות המשרד להגנת הסביבה לא הוטמעו (למעט החלטה מס' 546 מיום 14.07.14).

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

אין מניעה משפטית לאשר את ההחלטה. מצ"ב חוות דעת היועצת המשפטית של המשרד להגנת הסביבה.

סיווגים

סיווג ראשי: 01ביצועי.

סיווג משני: לא רלוונטי

תחום פעולה עיקרי: 02חברה וכלכלה; 05תשתיות וסביבה; 06המגזר הציבורי.

מוגש על ידי השר להגנת הסביבה

י"ז אדר ב תשע"ד
19 במרץ 2014

נספחים

נספח א' – מתווה התוכנית המוצעת להסדרת משק הפסולת במגזרי המיעוטים

כשל מתמשך בניהול משק הפסולת במגזר המיעוטים המייצר מפגעים סביבתיים הביא את המשרד להגנת הסביבה לקדם הצעת מחליטים בנושא. מניתוח סוגיה זו עולה כי ההתנהלות הכושלת לאורך שנים בניהול משק הפסולת ברשויות אלו היא בעיה אשר לא תיפתר ללא התערבות ממשלתית משמעותית. אי לכך מוצע בזאת לקדם תוכנית רב שנתית בשיתוף משרדי ממשלה נוספים שתכליתה הסדרת הטיפול בזרמי הפסולת השונים (ביתית, מסחרית, בניין) במקטעי הטיפול השונים (אצירה, איסוף, מיון, מחזור וטיפול). על-מנת לעשות כן, יש לסייע לרשויות הנבחרות לגבש ולהוציא לפעול תוכנית רב שנתית אשר תכלול הפעלת מגוון כלי מדיניות ע"פ הסיווג הבא:

○ מנהלתי:

- שלטון מרכזי (מטה) – הטמעה ושילוב מערך הפעולות הנדרש לטיפול בפסולת במגזרי המיעוטים בתוכניות העבודה של משרדי הממשלה הרלוונטיים. גיבוש תכנית מפורטת בהתבסס על התכנון שיתבצע כשלב ראשון, ליווי מערך הפעולות על ידי ועדה מקצועית בינמשרדית ודווח לועדת שרים מתאימה.
- שלטון מרכזי (מחוזות) – הקמה של ועדה מקצועית בין משרדית שתכלול מעבר לראשי הרשויות המקומיות את נציגי המשרדים הממשלתיים הבאים: הגנת הסביבה, רוח"מ, הפנים, בטחון פנים, האוצר, פיתוח הגליל והנגב, הרשות לפיתוח כלכלי/חברתי, רמ"י.

○ תכנוני:

- מתן סיוע לרשויות הנבחרות לשם נקיטת הפעולות הבאות:
- הכנת תוכניות מפורטות לפסולת – קביעת הצרכים של כל רשות על פי מאפייניה הייחודיים והצגת פתרון מתאים לכל אחד מזרמי הפסולת בישוב.
- קביעת אמצעים ותשתיות לטיפול בפסולת המיוצרת ברשות.
- איתור שטחים במידת הצורך להקמה של תשתיות נדרשות.
- הגדרת מתווה רב שנתי ליישום.

○ כלים כלכליים – מתן סיוע לרשויות הנבחרות לשם נקיטת הפעולות הבאות:

- הקמת תשתיות – הקמת תשתיות אזוריות (תחנות מעבר) ומקומיות (רכישת כלי אצירה/מכולות בהתאם לממצאי התוכנית המפורטת), פסולת בתחומי הרשויות המנויות בהחלטה זו.
- פינוי מפגעים קיימים – הסרת מפגעים ושיקומם לטובת שטחים ציבוריים פתוחים לכלל הציבור או על פי היעוד בתכניות המתאר הישוביות.

- **אכיפה** – התכנית מציעה מתן סיוע כספי לשם הקמת איגוד ערים חדש לאיכות הסביבה ועיבוי איגודי הערים הקיימים לאיכות סביבה, כך שכל הרשויות הנבחרות יהיו חלק מאיגודי ערים לאיכות סביבה.

ניתן לחלק את הרשויות הנבחרות לשלוש קבוצות משנה.

קבוצה א': רשויות נבחרות, שמשתייכות כבר כיום לאיגוד ערים או ליחידה סביבתית.

קבוצה ב': רשויות נבחרות, שאינן משתייכות לאיגוד ערים קיים, אך קרבתן הגיאוגרפית לאיגוד ערים קיים מאפשרת את צרופן אליו, בכפוף להוראות חוק איגוד ערים, תשט"ו-1955.

קבוצה ג': רשויות נבחרות, שאינן משתייכות לאיגוד ערים קיים, הסמוכות גיאוגרפית זו לזו, ושצפויות להשתייך לאיגוד ערים חדש, ככל שיוחלט על הקמתו בהתאם לאמור בסעיף 10-12 להחלטה זו.

רשימת הרשויות הנבחרות שבקבוצה א':

מחוז	איגוד ערים/יחידה סביבתית	רשויות חברות
צפון	יחידה סביבתית ביר אל מכסור	ביר אל – מכסור, זרזיר
מרכז	איגוד ערים משולש דרומי	כפר קאסם, ג'לג'וליה, כפר ברא, טירה, קלנסואה
	יחידה סביבתית טייבה-זמר	טייבה, זמר
חיפה	איגוד ערים משולש צפוני	אום אל פחם
	יחידה סביבתית הר כרמל	דלית אל כרמל, עוספיא

רשימת הרשויות הנבחרות שבקבוצה ב':

נחף, ראמה, מג'דל כרום, בענה ודיר אל אסד – צפויות להצטרף לאיגוד ערים גליל מערבי.

באקה אל גרבייה, מעלה עירון, בסמ"ה - צפויות להצטרף לאיגוד ערים משולש צפוני.

רשימת הרשויות הנבחרות שבקבוצה ג':

נצרת, יפיע, דבוריה, אכסל, ריינה, כפר כנא, משהד, עילוט, עין מאהל, שיבלי, מועצה אזורית בוסתן אל מארג' שיבלי- צפויות להשתייך לאיגוד הערים החדש שיקום (ככל שיקום), בהתאם לסעיף 5 להצעת החלטה זו.

המטרה היא לאפשר נקיטת פעולות אכיפה בתחומי הרשויות, במקומות שהרשויות מתקשרות לפעול, ולשם ייעול נקיטת פעולות האכיפה. צפוי כי בשנים הראשונות לפעילותו יפעל האיגוד החדש במתכונת שלדית (פרויקטור, מנהל, מזכירה ומפקחים) ולאחר מכן תגדל מצבת כוח האדם באיגוד בהתאם להכנסות האיגוד. חשוב לציין כי אפקטיביות ושיפור מנגנוני האכיפה הינה גורם קריטי בהשגת יעדי התוכנית. מהניסיון המצטבר עולה באופן מובהק הצורך לבסס אכיפה של אנשי מקצוע על מנת לחזק את היכולת להתמודד עם עבריינים הפעילים בתחום.

זאת ועוד פעילות האכיפה צריכה לשלב בין פעילות אזורית (רציפה) ופעילות ארצית (לפי צורך וכתגבור למבצעים ממוקדים).

כתפיסה מנחה, איגודי ערים נכון שיהיה בהם עירוב של רשויות חלשות וחזקות לתמיכה. נכון גם שפיקוח לא יעשה על ידי בני המגזר אלא מחוץ לו. במבנה של איגודי ערים ניתן להעסיק כוח אדם ממספר יישובים כך שהפיקוח יעשה על ידי כל אחד מהם בשטח שהם אינם תושבים בו. לאיגודי ערים יתרון על פני יחידות סביבתיות ביכולת הפיקוח, שכן הם יכולים לתת למפקחים סמכויות פיקוח בכל שטחם, בעוד החוק מאפשר לראש רשות לתת למפקח יח"ס סמכות פיקוח אך ורק בשטח הרשות המנהלת את היחידה (ראש רשות יכול להסמיך רק עובד הרשות). התוכנית מבוססת על איגודי ערים הכוללים מועצות אזוריות ועיריות יהודיות עם יישובי מיעוטים. מכאן, הפקחים יוכלו לקבל סמכויות על כלל השטח ולפעול מכוח הסמכויות של האיגוד ללא מגבלה של שטח הרשות. באופן זה נמנע מצב של פעולות פיקוח ואכיפה של אנשים מאותו היישוב האוכפים על קרוביהם או מכריהם

הצעדים המוצעים במסגרת התוכנית בתחום האכיפה מפורטים להלן:

■ **רמה ארצית** – סיוע מימון לזווי שוטרים במדים.

רמה ארצית/מחוזית – ניתוב פעילות המשטרה הירוקה וכן סיוע כספי ליחידות סביבתיות ואיגודי ערים לשם נקיטת פעולות פיקוח ואכיפה בתחום הפסולת.

נספח ב' – 30 הרשויות המקומיות המועמדות להשתתף בשלב א' של התוכנית להסדרת משק הפסולת במגזרי המיעוטים

מס"ד	מחוז	שם הרשות המקומית	מעמד הרשות המקומית
1	צפון	אכסאל	מועצה מקומית
2		דבוריה	מועצה מקומית
3		כפר כנא	מועצה מקומית
4		עילוט	מועצה מקומית
5		ריינה	מועצה מקומית
6		עין מאהל	מועצה מקומית
7		יפיע	מועצה מקומית
8		משהד	מועצה מקומית
9		בוסתן אל מארג'	מועצה מקומית
10		נצרת	עירייה
11		דיר אל-אסאד	מועצה מקומית
12		בענה	מועצה מקומית
13		שיבלי	מועצה מקומית
14		נחף	מועצה מקומית

15		ראמה	מועצה מקומית
16		מאיגד אלכרום	מועצה מקומית
17		זרזיר	מועצה מקומית
18		ביר אל מכסור	מועצה מקומית
19	חיפה	באקה אל-גרביה	עירייה
20		אום אל פאחם	עירייה
21		מעלה עירון	מועצה מקומית
22		דלית אל-כרמל	מועצה מקומית
23		עוספיא	מועצה מקומית
24	מרכז	כפר קאסם	עירייה
25		טייבה	עירייה
26		טירה	עירייה
27		קלנסווה	עירייה
28		ג'לג'וליה	מועצה מקומית
29		כפר ברא	עירייה
30		זמר	מועצה מקומית

הרשויות הנבחרות שלעיל, עומדות בקריטריונים המצטברים שלהלן:

1. רשויות המשתייכות לאשכולות 1-4 במדרג הסוציאקונומי.
2. רשויות הנמצאות ברמת בשלות מינימלית לשם כניסה לטיפול כולל בבעיית הפסולת בשטחן והצביעו על ראשית עשייה בנושא פסולת, למשל החלו בנקיטת הליכים לפתרון בעיית הפסולת בתחומן באמצעים הקיימים לרשותן, למשל באמצעות פיקוח ואכיפה ו/או באמצעות ניקוי מפגעי הפסולת בשטחן.
3. רשויות הנמצאות ברצף גיאוגרפי וטריטוריאלי, וזאת במטרה למנוע מעבר פסולת בין רשויות ויצירת תשתית אזורית לטיפול בפסולת.
4. רשויות שבקרבתן פתרונות קצה קיימים לטיפול בפסולת.
5. רשויות המקיימות שיתוף פעולה חיובי עם המשרד בהתאם להמלצת מנהל המחוז הרלבנטי של המשרד להגנת הסביבה. למשל, רשויות שהגישו בקשות לתמיכת המשרד לניקוי מפגעי פסולת ונקיטת הליכי אכיפה בתחום הפסולת, והצליחו לממש את יעדי התמיכה.
6. במחוז דרום – חלה החלטת ממשלה ייעודית לשם טיפול ברשויות המקומיות המשתייכות למגזר הבדואי ולכן החלטת ממשלה זו אינה רלבנטית לגביהם.
6. רמת השירות בנושא הטיפול בפסולת היא רמת השירות הנמוכה ביותר הקיימת בישראל.

נספח ג'-תקציב ורשויות מקומיות

הסיוע יינתן לרשויות המקומיות הבאות על-פי הפירוט שלהלן:

מחוז צפון

מס"ד	שם הרשות המקומית	תוכנית אב	תשתיות הפרדה שכונתיות	שיקום מפגעי פסולת בנייה	העצמת הרשות המקומית (הכשרה,חינוך, הסברה וכו')	סה"כ
1	כפר כנא	50,000	180,000	600,000	1,000,000	1,830,000
2	עילוט	50,000	60,000	200,000	1,000,000	1,310,000
3	ריינה	0	180,000	600,000	1,000,000	1,780,000
4	עין מאהל	0	180,000	600,000	1,000,000	1,780,000
5	יפיע	50,000	180,000	600,000	1,000,000	1,830,000
6	משהד	50,000	48,000	200,000	1,000,000	1,298,000
7	בוסתן אל מארג'	50,000	48,000	200,000	1,000,000	1,298,000
8	נצרת	0	240,000	600,000	1,000,000	1,840,000
9	דבורייה	50,000	180,000	600,000	1,000,000	1,830,000
10	אכסאל	50,000	180,000	200,000	1,000,000	1,430,000
11	דיר אלאסד	0	180,000	600,000	0	780,000
12	בענה	0	60,000	600,000	0	660,000
13	שיבלי	50,000	48,000	600,000	1,000,000	1,698,000
14	מא'גד אלכרום	0	180,000	600,000	0	780,000
15	זרזיר	50,000	48,000	600,000	1,000,000	1,698,000
16	ביר אל מכסור	50,000	60,000	600,000	1,000,000	1,710,000
17	אשכול בית הכרם(עבור ראמה ונחף)	100,000	0	0	3,000,000	3,100,000
	סה"כ	600,000	2,052,000	8,000,000	16,000,000	26,652,000

מחוז חיפה

מס"ד	שם הרשות המקומית	תוכנית אב	תשתיות הפרדה שכונתיות	שיקום מפגעי פסולת בנייה	העצמת הרשות המקומית (הכשרה, חינוך, הסברה וכו')	סה"כ
1	באקה אל גרביה	50,000	300,000	200,000	1,000,000	1,550,000
2	אום אל פאחם	0	480,000	600,000	1,000,000	2,080,000
3	מעלה עירון	50,000	180,000	600,000	1,000,000	1,830,000
4	דלית אל כרמל	0	150,000	600,000	1,000,000	1,750,000
5	עוספיא	50,000	120,000	600,000	1,000,000	1,650,000
	סה"כ	150,000	1,110,000	2,600,000	5,000,000	8,860,000

מחוז מרכז

מס"ד	שם הרשות המקומית	תוכנית אב	תשתיות הפרדה שכונתיות	שיקום מפגעי פסולת בנייה	העצמת הרשות המקומית (הכשרה, חינוך, הסברה וכו')	סה"כ
1	כפר קאסם	50,000	240,000	200,000	1,000,000	1,490,000
2	טייבה	50,000	300,000	600,000	1,000,000	1,950,000
3	טירה	50,000	240,000	600,000	1,000,000	1,890,000
4	גלוגליה	50,000	180,000	600,000	1,000,000	1,830,000
5	כפר ברא	50,000	48,000	600,000	1,000,000	1,698,000
6	זמר	50,000	48,000	600,000	1,000,000	1,698,000
7	קלנסווה	50,000	24,000	600,000	1,000,000	1,674,000
	סה"כ	350,000	1,080,000	3,800,000	7,000,000	12,230,000

בנוסף לתקציבים המנויים בנספח זה, יינתן סיוע לשם ביצוע פעולות אזוריות בתחומי הרשויות המנויות בהחלטה זו על פי החלוקה שלהלן:

א. להקמת תשתיות אזוריות ומקומיות למחזור פסולת מוצקה ע"ס 29.7 מלש"ח, במסגרת תקציב זה יוקמו תחנות מעבר ממיינות אזוריות לטיפול בפסולת מוצקה לטווח שירות של כ- 40 ק"מ, כאשר כל תחנה עתידה לטפל ב- 250-500 טון פסולת ליום. הצוות המקצועי שיוקם במסגרת החלטה זו יקבע את מיקום הקמת תחנות המעבר, וזאת בהתחשב בפרמטרים הבאים: מאפייני הפסולת וכמותה (על-פי חלוקה למגזרים: מגורים, עסקים, מוסדות ציבור-חינוך), תחזיות גידול בכמויות הפסולת ושינוי הרכב הפסולת לשנים הבאות, מיפוי מרחבי של יצרני הפסולת לסוגיה, איסוף פינוי אצירה וסילוק של הפסולת בתחומי הרשויות המקומיות – מסלולים, עלויות, פתרונות הקצה אליהם מפונה הפסולת מהרשויות כיום, מיפוי מפגעי פסולת קיימים ואפיונם (שטח המפגע, סוגי הפסולת שהושלכו, מפגע פעיל או ישן וכד').

ב. אכיפה ופיקוח – סיוע לשם נקיטת פעולות אכיפה מוגברות לשם טיפול במפגעי פסולת, ובכלל זה הקמת איגוד ערים חדש ועיבוי איגודי הערים והיחידות הסביבתיות אשר הרשויות המקומיות המנויות להחלטה זו נמצאות בתחומן ע"ס 19.5 מלש"ח.

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה : הסדרת משק הפסולת ביישובי האוכלוסייה הערבית, הדרוזית והבדואית

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים :

החלטה זו מבקשת להעניק סיוע לרשויות הנבחרות, העומדות בתנאים המצטברים המנויים בנספח ב' להחלטה, לשם יישומה של תכנית להקמה והפעלה של מערך סביבתי לטיפול בפסולת במגזר המיעוטים.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם :

ההחלטה מבקשת להתמקד במגזר המיעוטים, שכן במגזר זה קיים פער גדול בטיפול בפסולת אל מול הרשויות המקומיות היהודיות. פער זה בא לידי ביטוי באיסוף לא מוסדר של פסולת ביתית, פסולת בניין ופסולת מסחרית במקטע הפנים עירוני, שריפת פסולת וזליגת פסולת לאתרים פיראטיים ולשטחים פתוחים, והכל כמפורט בדברי ההסבר להחלטה.

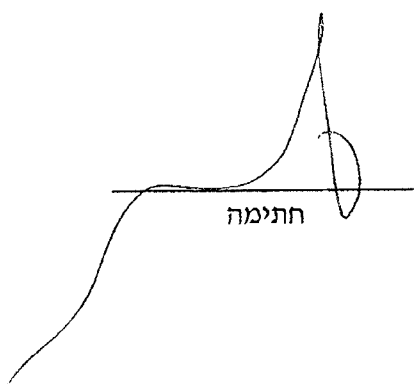
מוצע להתמקד ברשויות המקומיות הנבחרות המנויות בנספח ב', העומדות בקריטריונים המצטברים המנויים בנספח ב'.

ההתמקדות במגזר המיעוטים דווקא, מבלי שהדבר ייחשב לפגיעה בעקרון השוויון אפשרית, מפני שלאחר בחינה נמצא, כי היא עולה במקרה זה בקנה אחד עם חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), תשס"ט-2009. לאור העובדה שמטרת ההחלטה היא מתן סיוע לרשויות מקומיות, בנושא הטיפול בפסולת, וכאמור בנושא זה קיים פער ניכר בין רשויות מגזר המיעוטים לרשויות היהודיות, התמקדות זו במגזר המיעוטים דווקא, יכולה להתבסס הן על שיקולים מקצועיים מתחום פעילותו של המשרד להגנת הסביבה (באופן התואם את ס' 160 לחוק זה – ראה נספח ב') והן על שיקולים אותם רשאית הממשלה לקחת בחשבון כאשר היא מכריזה על איזור בעל עדיפות לאומית (בהתאם לאמור בס' 151 לחוק זה), ובכלל זה חוסן הכלכלי והחברתי של הרשויות, רמת השירותים בהן, המפגעים הנוצרים, וצרכי התברואה. מכיוון שכך, ההחלטה מוגשת תוך שהיא מתבססת על ס' 151 וס' 160 לחוק זה, באופן חלופי.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם :

התקבלו הערות מן הלשכה המשפטית של משרד רו"מ וממשרד המשפטים, וההחלטה תוקנה בהתאם.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה :
אין מניעה משפטית לקבלת הצעת ההחלטה.

היועצת המשפטית
תפקיד

דלית דרור
שם